

THEATERKRANT

RECENSIES

SCHWALBE ZOEKT MASSA SCHWALBE

PERFORMANCE – 19 september 2013 – De Gouvernestraat / Rotterdamse Schouwburg, Festival De Keuze – [Speellijst](#)

★★★★☆

Intrigerende mensencentrifuge

door Moos van den Broek gezien 19 september 2013

In *Schwalbe zoekt massa* zet het jonge theatercollectief Schwalbe de invloed van de massa centraal. Hoe aangenaam is het om erin op te gaan en tot welke grensverleggende prestaties kan een massa leiden. Het concept is net zo eenvoudig als consequent, er wordt geen stap teveel gezet.

Zeventig spelers in een ruimte van tien vierkante meter, je kunt het je haast niet voorstellen. Klein, lang, jong, oud, dik, dun; de groep vertegenwoordigt alle maten, leeftijden en culturen. Maar wat precies het concept is van *Schwalbe zoekt massa* is eigenlijk doodzonde om te beschrijven. Je kunt het maar beter ervaren!

Een groep van dertig Rotterdamse vrijwilligers vormt de basisgroep van *Schwalbe zoekt massa*. In elke stad waar de voorstelling speelt, wordt een andere groep in twee dagen klaargestoomd om zich bij deze basisgroep te voegen. De complete cast bestaat daarmee uit de zeven spelers van Schwalbe, een getrainde groep spelers en een verse lokale groep spelers. Tot zover de feiten die aan de voorstelling ten grondslag liggen. Om iets te kunnen zeggen over de werking van een massa heeft Schwalbe een daadwerkelijk menigte op het podium gecreëerd, met overvolle zalen als gevolg. Een massa trekt immers ook massa aan. Slim bedacht!

Laat we zeggen dat er een beweging is, die veel herhaald wordt. Een beweging die ook een ritme creëert, een ritme dat niet alleen de spelers maar ook het publiek in trance brengt en een ritme dat ook doorbroken wordt. Het versnelt door een individuele actie die overslaat op de groep, of vertraagt dankzij de uitputting die de groep voortdurend parten speelt. Er is een patroon, er zijn een paar kleine ingrepen en het waait, want met haar beweging creëert de groep eigenlijk een soort wervelwind. En daarmee is alweer teveel gezegd.

Het schouwspel, dat ook een uitgekend lichtplan kent, intrigeert en het publiek leeft mee. Als kijker ontdek je steeds weer nieuwe personen in de massa of volg je individuen die even ontsnappen aan het grote geheel. De stevige Surinaamse in snelle looppas roept genniffel op, zo nu en dan vliegt iemand in versnelde vaart uit de bocht. Spelers ondersteunen elkaar of nemen elkaar op sleeptouw en oudere spelers dwingen respect af. En aan het einde van de presentatie, als het zweet van de gezichten gutst, zijn er gladiolen net als tijdens de Nijmeegse Vierdaagse, of gold dat alleen voor deze premièreavond?

Foto: Pepijn Lu [Print deze recensie](#)

©Theaterkrant 2015

LET OP: op deze recensie rust auteursrecht. Voor geheel of gedeeltelijke overname, in welke vorm dan ook, is vooraf toestemming nodig van de uitgever.

HET PAROOL

★★★★☆

'En toch is het spannend. Een massa blijkt gevaarlijk; je kunt vallen als iedereen rent. Een massa is dwingend, maar ook prettig anoniem. En een massa is imponerend, in elk geval voor het publiek.' Lorianne van Gelder

TROUW

★★★★☆

'Wat in de uitwerking mist, is engagement, een pittige stellingname. Wanneer sommige ouderen in de massa de inspanning niet meer goed trekken, zijn er medegroepsleden die ze meetillen op de stroom, zodat er niemand wordt vertrappt. Precies dat gebrek aan gevaar is de makke van deze 'Schwalbe zoekt massa': de massa is hier wel gevonden maar wordt nergens echt rottig.' Sander Hiskemuller

VOLKSKRANT

★★★★☆

'Hoe dan ook: stoppen is geen optie. Dan word je onder de voet gelopen, komt er gruis in de molen. Die dreiging voel je alom. Jammer dat daarmee niet meer is gedaan. Het had meer spanning, contrast, conflict kunnen brengen.' Mirjam van der Linden